

van de in de schikkingsprocedure meegedeelde waarschijnlijke boetebandbreedte

In deze zaak komen verzoeksters, Timab Industries en haar moederonderneming Cie financière et de participations Roullier (CFPR), op tegen het besluit van 20 juli 2010. Daarin heeft de Europese Commissie vastgesteld dat verzoeksters artikel 101 VWEU hebben overtreden door van december 1993 tot en met februari 2004 deel te nemen aan één enkele voortdurende inbreuk. Een van de karteldeelneemsters heeft in 2004 een clementieverzoek ingediend. Verzoeksters dienden in 2008 ook een clementieverzoek in krachtens de mededeling inzake medewerking. De Commissie opende in 2009 de schikkingsprocedure in de zin van artikel 10bis Verordening (EG) 773/2004. Verzoeksters namen daaraan deel. Op verschillende bijeenkomsten tussen de Commissie en de betrokken ondernemingen ter voorbereiding van de schikking zijn de grieven en het bewijsmateriaal in grote lijnen uiteengezet. Na deze bijeenkomsten stelde de Commissie de bandbreedte van de waarschijnlijke geldboeten (een minimum en een maximumbedrag) vast. De Commissie stelde de kartelleden vervolgens een termijn voor indiening van formele schikkingsvoorstellen overeenkomstig artikel 10bis lid 2 Verordening (EG) 773/2004. Alle kartelleden dienden schikkingsvoorstellen in behalve verzoeksters, die beslisten de schikkingsprocedure af te breken. Op 20 juli 2010 stelde de Commissie twee besluiten vast: een besluit gericht tot de partijen die met de schikking hadden ingestemd en het bestreden besluit (gericht tot verzoeksters). In het onderhavige beroep zijn verzoeksters van mening dat zij wegens afbreking van de schikkingsprocedure veel zwaarder zijn beboet dan zij mochten verwachten. Hun grieven betreffen hoofdzakelijk het feit dat aan hen een veel hoger boetebedrag is opgelegd dan oorspronkelijk was voorzien. Het Gerecht acht het nuttig allereerst in te gaan op de essentie van de schikkingsprocedure. Deze procedure houdt in dat de ondernemingen die aan een onderzoek worden onderworpen belastend bewijs krijgen gepresenteerd en, na tot schikking te hebben beslist, erkennen dat zij aan de inbreuk hebben deelgenomen. In ruil vermindert de Commissie het boetebedrag dat na de gewone administratieve procedure zou zijn opgelegd, met 10%. Terwijl het clementiebeleid tot doel heeft de kartels aan het licht te brengen en dienaangaande de taak van de Commissie te vergemakkelijken, dient het schikkingsbe-

leid veeleer de doeltreffendheid van de schikkingsprocedure. De schikkingsprocedure kan de Commissie in staat stellen kartelzaken in een vereenvoudigde procedure sneller en doeltreffender te behandelen. De schikkingsprocedure is een alternatieve administratieve procedure voor de – contradictoire – gewone administratieve procedure, die zich daarvan onderscheidt en bepaalde bijzonderheden vertoont, zoals de voorafgaande mededeling van een waarschijnlijke boetebandbreedte.

In casu deelde de Commissie verzoeksters in de schikkingsprocedure mee dat hun hoofdelijk een geldboete voor een maximumbedrag tussen € 41 en 44 miljoen zou worden opgelegd. Dat bedrag was tot stand gekomen door een aantal verminderingen toe te passen op het boetebasisbedrag: ten eerste een vermindering met 10% wegens schikking, ten tweede een vermindering met 35% wegens verzachtende omstandigheden (omdat verzoeksters de Commissie in staat hadden gesteld de duur van hun eigen deelname aan het kartel uit te breiden en dus hadden meegewerkt 'buiten clementie'), en ten derde een vermindering met 17% krachtens de mededeling inzake medewerking. In het na afloop van de gewone procedure vastgestelde bestreden besluit kwam de Commissie tot een boetebedrag van bijna € 60 miljoen. Dit is een hoger boetebedrag dan voorgesteld in de schikkingsprocedure, doordat de verminderingen van het basisboetebedrag met 10% wegens schikking en met 35% wegens verzachtende omstandigheden in het bestreden besluit buiten toepassing zijn gelaten en de uit hoofde van de mededeling inzake medewerking toegekende vermindering geringer was. Het ging om 5% in plaats van 17%.

De vraag rijst dus of de Commissie, zoals verzoeksters stellen, de afbreking van de schikkingsprocedure heeft 'beboet' en of de Commissie gebonden was door de door haar in de schikkingsprocedure meegedeelde boetebandbreedte. Het Gerecht beantwoordt deze vragen ontkennend. Het Gerecht overweegt daarbij als volgt. Het clementieverzoek dat verzoeksters hadden ingediend betrof het tijdvak 1978-2004. In hun antwoord op de mededeling van punten van bezwaar kwamen verzoeksters terug op hun verklaring in dat verzoek wat het tijdvak vóór 1993 betreft. De Commissie was daardoor niet meer in staat om met voldoende rechtszekerheid vast te stellen dat verzoeksters in het tijdvak 1978-1993 hadden deelgenomen aan het kartel. In het bestreden besluit heeft de Commissie daarom de periode 1978-1993

GERECHT

125 Zaak T-456/10, Timab Industries en Cie financière et de participations Roullier (CFPR)/Commissie

Arrest van 20 mei 2015 (Achtste kamer – uitgebreid)

Mededinging – Mededingingsregelingen – Europese markt van fosfaaten voor diervoeder – Besluit houdende vaststelling van een inbreuk op artikel 101 VWEU – Toewijzing van verkoopquota, coördinatie van prijzen en verkoopvoorwaarden alsook uitwisseling van gevoelige commerciële informatie – Afbreking door verzoeksters van de schikkingsprocedure – Geldboeten – Motiveringsplicht – Zwaarte en duur van de inbreuk – Medewerking – Geen toepassing

buiten beschouwing gelaten. Anders dan verzoeksters stellen, plaatsten hun argumenten tot betwisting van hun in de mededeling van punten van bezwaar beschreven deelname aan de inbreuk voor het tijdvak vóór 1993 de Commissie voor nieuwe feiten. De Commissie moest het dossier dus opnieuw onderzoeken, de in aanmerking genomen duur opnieuw vaststellen en in voorkomend geval de wijze van berekening van de boete bijstellen. Wat de bijstelling van de wijze van berekening van de geldboete betreft, staat vast dat de in de schikkingsprocedure geraamde bandbreedte beide tijdvakken (tussen 1978 en 2004) betrof. Doordat het eerste tijdvak (1978-1993) wegviel, verkortte de inbreukduur en moest de toepassing van de mededeling inzake medewerking en van de boeterichtsnoeren van 2006 opnieuw worden onderzocht. Volgens de Commissie kon de zelfbeschuldiging voor het tijdvak van 1978 tot 1993, dat voortaan wegviel, niet meer worden beloond. In dit verband verwijst het Gerecht naar vaste rechtspraak op grond waarvan een vermindering van het

boetebedrag wegens medewerking tijdens de administratieve procedure slechts gerechtvaardigd is indien het gedrag van de betrokken onderneming de Commissie in staat heeft gesteld om een inbreuk met minder moeilijkheden vast te stellen. Naar het oordeel van het Gerecht besliste de Commissie in casu terecht om de wegens medewerking 'buiten clementie' aanvankelijk overwogen vermindering met 35% niet toe te passen. Het wegvallen van het eerste tijdvak beïnvloedde ook de vermindering met 17% krachtens de mededeling inzake medewerking.

Het Gerecht voegt daaraan toe dat de in de schikkingsgesprekken meegedeelde bandbreedte de Commissie niet bindt. Indien de onderneming uiteindelijk geen schikkingsvoorstel indient, beheersen de algemene bepalingen van Verordening (EG) 773/2004 en niet die inzake de schikkingsprocedure de procedure die leidt tot het eindbesluit. Hier geldt een situatie van 'tabula rasa', waarin de aansprakelijkheden nog moeten worden vastgesteld. Daaruit volgt ook dat de

in de schikkingsprocedure meegedeelde bandbreedte irrelevant is, daar zij een aan de schikkingsprocedure eigen instrument is. De Commissie verplichten tot toepassing van of verwijzing naar een boetebandbreedte uit een voortaan opgegeven andere procedure, zou dus onlogisch en zelfs ongepast zijn. Verzoeksters' argument dat het bedrag van hun geldboete in geen geval de bovengrens mag overschrijden van de hun met het oog op een schikking meegedeelde boetebandbreedte, verhoogd met 10% daar de mededeling inzake schikkingen buiten toepassing bleef, kan dus niet slagen. Wanneer een dergelijk argument zou worden aangevoerd, zou dit de Commissie overigens de mogelijkheid ontnemen om een geldboete op te leggen die is aangepast aan de bij de vaststelling van haar besluit bestaande nieuwe omstandigheden, terwijl zij volgens vaste rechtspraak juist rekening moet houden met nieuwe argumenten die de vaststelling van het op te leggen boetebedrag kunnen beïnvloeden.

Het Gerecht verwerpt het beroep.